

§ 148

Dnr KS/2017:259

IT-infrastrukturprogram 2017-2025**Bakgrund**

Mjölby kommuns IT-infrastrukturprogram revideras för att stämma överens med de nya förutsättningarna för offentlig finansiering till fiberprojekt så kallade Byalagsprojekt. Regeringen har också formulerat nya mål och visioner till år 2025.

Sammanfattning

Dag Segrell, kommunchef informerar om de förändringar som skett i kommunens IT-infrastrukturprogram.

Beslutsunderlag

IT-infrastrukturprogram 2017-2025

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tackar för informationen som noteras till protokollet.

—

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Akten

IT-Infrastrukturprogram 2017 - 2025

Mjölby kommun

Innehåll

1	SAMMANFATTNING	
2	INLEDNING	4
3	VISION OCH MÅL	6
3.1	NATIONELL VISION	6
3.2	VISION 2025 FÖR REGION ÖSTERGÖTLAND	7
3.3	VISION 2025 FÖR MJÖLBY KOMMUN.....	7
3.4	REGION ÖSTERGÖTLANDS MÅL.....	8
3.5	MJÖLBY KOMMUN MÅL.....	8
4	STRATEGISKA OMRÅDEN OCH AKTIVITETER	9
5	TILLGÅNG TILL BREDBAND I MJÖLBY KOMMUN	11
5.1	MJÖLBY KOMMUN.....	11
6	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	12
6.1	UPPFÖLJNING AV MÅLEN.....	12
7	FRAMTIDA BEHOVSBILD AV IT-INFRASTRUKTUR FAST OCH MOBIL	13
7.1	ANVÄNDNING OCH EFTERFRÅGAN	13
7.2	ROBUSTHET I INFRASTRUKTUREN, INFORMATIONSSÄKERHET	14
8	SAMORDNING	15
8.1	NATIONELL OCH REGIONAL NIVÅ.....	15
9	KOMMUNENS ORGANISATION FÖR IT-INFRASTRUKTURFRÅGOR	15
10	BILAGA ”HANDLINGSPLAN”	16
11	EN SLUTBILD	18

Revisionshistorik.

Revision 1:

2015-07-31

Förändring i Glesbygdsprogrammet 2015 enligt direktiv från EU innebär att det inte är tillåtet med ”offentlig medfinansiering” av Glesbygdsstöd till byggnation av fiber, S.k. Byalagsprojekt.

Revision 2:

2017-07-06

Sverige helt uppkopplat 2025 – Ny vision från Regeringen angående bredbandspolitik.

- *Ett helt uppkopplat Sverige*
- År 2020 – 95 % uppkopplat till om minst 100 Mbit/s
- År 2025 – 98 % uppkopplat till om minst till 1 Gbit/s och 1,9 % till 100 Mbit/s, resterande 0,1 % till 30 Mbit/s

[För noteringar]

1 Sammanfattning

Mjölby kommun IT-infrastrukturprogram versionsuppdaterats då nya förutsättningar för offentlig finansiering till fiberprojekt så kallade Byalagsprojekt förändras samt att Regeringen har formulerat nya mål och visioner till år 2025.

Regeringen formulerar en ny bredbandspolitik till 2025 för att möta människors behov av snabbt bredband och stabila mobila tjänster av god kvalitet. Regeringen har visionen **”ett helt uppkopplat Sverige”** eftersom det skapar förutsättningar för att bo och verka i hela landet, driva tillväxt och innovativ produktion.

Mjölby kommun IT-infrastrukturprogram 2017 - 2025 följer Regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige men från en liten snävare horisont.

– **En helt uppkopplad kommun.**

En helt uppkopplad kommun skapar förutsättningar för att bo och verka i hela kommunen, driva tillväxt och innovativ produktion.

En väl fungerande IT-infrastruktur ska likställas med alla andra samhällskritiska infrastrukturer såsom vägar, vatten, avlopp och el.

[Not]

En IT-infrastruktur kan innefatta bredbandsnät, kommunikationstorn (master) som möjliggör att anslutning kan tillhandahållas genom fast eller trådlös kommunikation.

2 Inledning

Mjölby kommun bör på ett ”aktivt” sätt driva och hantera frågor som har som mål att påverka aktörerna som planerar att bygga infrastruktur i kommunen.

Mjölby kommun bör på ett aktivt sätt medverka till och tillhandahålla mark för infrastruktur till konkurrenskraftiga priser.

Kommunens långsiktiga mål -2025 bör vara att det ska finnas tillgång till redundanta, öppna fibernät samt även tillgång till stabila mobiltjänster med överföringshastigheter som finns angivna i Regeringens vision – *ett helt uppkopplat Sverige.*

Öppna robusta fibernät och stabila mobila tjänster med god kvalitet möjliggör för kommunens näringsidkare och innevånare att få tillgång till flera tjänsteleverantörer.

Konkurrens mellan tjänsteleverantörer bör också innebära en attraktiv prisbild till konsumenterna.

Mjölby kommun har sedan 2002 upprättat IT-infrastrukturprogram med innehåll, mål och visioner för hur kommunens innevånare och näringsidkare ska kunna få tillgång till infrastruktur. Programmet har uppdaterats under åren med nya mål och visioner då förändringar från Myndigheter har påverkat kommunens vision. Regeringens har också förnyat uppsatta mål och vision vilket också påverkar Mjölby kommuns IT-infrastrukturprogram.

Utgångspunkten inom Mjölby kommun har varit att det är marknadskrafterna som ska styra utbyggnaden av infrastruktur inom tätort och på landsbygd. Detta har också har skett, men till största del inom tätbebyggda områden där lönsamheten för kommunikationsoperatörer och tjänsteleverantörer förväntas vara god. Landsbygden ”glost befolkade områden” har tyvärr inte haft samma utveckling beträffande IT-infrastruktur. Stora investeringar, i stora områden, med få antal kunder för marknaden gör att kostnaden per anslutning blir hög för.

Uteblivna investeringar på landsbygden medför att hushåll och verksamhet blir utan IT-infrastruktur, dvs. inte får ta del av ett snabbt och robust bredband, fast eller mobilt. På landsbygden får man förlita sig på gammal ADSL teknik så länge telestationerna är i drift.

För att på något sätt kunna minska kostnadsmassan för att etablera en IT-infrastruktur på landsbygden har Mjölby kommun har varit med och medfinansierat fiberprojekt enligt Byalagsmodellen där kommunen i sin tur har söktemedfinansiering från Länsstyrelsen. På grund av nya EU-direktiv som började gälla 2015 medges inte en offentlig medfinansiering för fiberprojekt till Byalag. De nya direktiven från EU gör det inte möjligt för Mjölby kommun att söka medfinansiering från Länsstyrelsen till kommande fiberprojekt.

Mjölby kommun försöker ändå till viss del att hjälpa och stötta byalagen med stöd så att fibernät/bredband kan byggas på landsbygden. Stödet kan vara administration och/eller ekonomiskt stöd.

Telia kommer under 2018 att lägga ned 6 st telestationer i kommunens område och som ska ersättas med Mobil/fast telefoni och data. Totalt berörs ca: 200 kunder till Telia. Ett ADSL abonnemang har ingen begränsning för hur mycket data som kan tas emot under en månad. När ADSL linjerna tas bort så erbjuder Telia sina kunder ett mobilt bredband men då inträder också en begränsning av den mängd data som ingår i en abonnemangsavgift. Vill man surfa mer så kostar det extra.

Berörda områden är: Appuna, Gottlösa, Lagmansberga, Öjebro, Önnelund och Östra Tollstad.

Ingen ytterligare information finns i dagsläget om hur Telia kommer att göra i framtiden. Kommer ytterligare telestationer inom Mjölby kommun att läggas ned? Sannolikheten är nog stor att flera telestationer i framtiden kommer att läggas ned och ersättas med mobil/fast tele och data kommunikation, s.k. framtidens nät.

Information om nedläggning av stationer och framtidens nät finns på Telias sidor.

www.telia.se/framtidensnat

Under 2017 har Mjölby kommun och Region Östergötland utfört mätningar på GSM näten i kommunen.

Mätningarna är publicerade på <http://www.tackningskollen.se/> (Välj kommun eller Län)

Se bilaga [1] beskriver genomförande och resultat.

3 Vision och mål

3.1 Nationell vision

December 2016 presenterade regeringen en ny bredbandsstrategi ”Sverige helt uppkopplat 2025”. I den nya strategin anges bl.a.

År 2025 bör

- 98 % av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 1 Gbit/s.
- Resterande 1,9 % bör ha tillgång till 100 Mbit/s.
- 0,1 % bör ha tillgång till minst 30 Mbit/s.
- Alla bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där de normalt befinner sig senast år 2023.

Utgångspunkten är en marknadsdriven utbyggnad i samklang med det offentliga behov och ansvar för långsiktigt hållbar tillgång till viktig infrastruktur. Det innebär en fortsatt marknadsstyrd utveckling kompletterad med offentliga insatser. I de flesta fall kan detta lösas genom att konkurrensutsättning sker inför olika insatser, exempelvis genom upphandling. Med upphandling följer möjlighet att ställa krav.

Marknaden och det offentliga har en viktig roll att spela för att hela Sverige ska få tillgång till snabbt bredband på ett effektivt sätt som möjligt.

De nationella målen pekar också ut 3 strategiska områden.

- **Roller och spelregler** – *För att höja utbyggnadstakten ska roller och spelregler vara tydliga för bredbandsmarknadens aktörer.*
- **Kostnadseffektiv utbyggnad** – *För att sänka inträdeshindren på bredbandsmarknaden ska planer, villkor och incitament vara tydliga.*
- **Nät och tjänster till alla** – *För att nå allt längre och allt fler ska hinder för att tekniker och aktiviteter ska kunna samverka undanröjas.*

Regeringen uppdrar åt PTS att inom Regeringens vision ”Ett helt uppkopplat Sverige” utreda och besvara följande:

- Att ta fram informationsmaterial som beskriver nyttan med användning av bredbandstjänster ur ett konsumentperspektiv. *slutredovisas senast den 31 januari 2018*
- Att ta fram en modell för beräkning av att använda bredbandstjänster i offentlig verksamhet. *slutredovisas senast den 31 januari 2019.*
- Att kartlägga hinder för utbyggnad av fast och mobilt bredband och identifiera hur processer kan effektiviseras. *slutredovisas senast den 15 juni 2018*
- Att analysera och föreslå utformning av framtida insatser för bredbandsutbyggnad med statliga medel. *slutredovisas senast den 15 november 2017*
- Kommuners roller på bredbandsmarknaden och undantag från den kommunala lokaliseringsprincipen. *slutredovisas senast den 30 juni 2018*
- Att göra en bedömning av vilken av vilken överföringshastighet som krävs för att säkerställa det minimiutbud av tjänster som ska finnas tillgängliga för alla användare. Funktionellt Internet. *slutredovisas senast den 30 april 2017*

Som svar på uppdraget angående ”Funktionellt Internet” redovisar PTS och föreslår en femdubbling av nivån för grundläggande internet, från 1 Mbit/s till 5 Mbit/s. Det är en nivå som väl tillgodoser dagens grundläggande behov. Det finns redan i dag goda förutsättningar för nästan alla hushåll och företag att nå högre internethastigheter via de bredbandsnät som finns etablerade.

Övriga uppdrag ska redovisas under 2017, 2018 och 2019. Mer information finns att läsa på Post och Telestyrelsen hemsida. <http://www.pts.se/bredbandsuppdrag>

3.2 Vision 2025 för Region Östergötland

Region Östergötland ser digitaliseringen som en viktig attraktionskraft. Att alla har tillgång till Bredband med hög kapacitet och robusthet är en avgörande förutsättning för digitaliseringens genomslag. Genom visionen ges hushåll och företag förutsättningar för att verka och bo i hela regionen. Det innebär även att regionens kommuner och region Östergötland som organisation kommer att ha goda förutsättningar att på bred front kunna kommunicera med medborgarna via olika typer av e-tjänster och applikationer.

3.3 Vision 2025 för Mjölby kommun

Mjölby kommuns vision för 2025 kan kort sammanfattas med orden ”Världsvan och Hemkär”.

Vår världsvana kommer av viljan att växa, vår nyfikenhet på vad som händer i omvärlden och i framtiden. Här finns nytänkande och framtidstro, attraktiva skolor och ett näringsliv i världsklass.

Hemkär står för stoltheten över den egna hembygden. I Mjölby är det enkelt att leva ett gott liv med utvecklande mötesplatser och attraktiva boendemiljöer.

Med andra ord är Mjölby en kommun där medborgare och organisationer, anställda och företagare verkar för en satsning på ömsesidigt stödande tillväxt, miljö och folkhälsa och därmed går mot en hållbar utveckling där alla medborgare har goda förutsättningar att bo och leva.

Vision 2025 är uppdelad i fem strategiska områden.

- En kommun med livskraft
- Invånarna är initiativrika och välutbildade
- Hållbar tillväxt med ett näringsliv i världsklass
- Utvecklande mötesplatser
- En miljö som håller i längden

Mjölby kommun ska vara en kommun med livskraft, ha ett näringsliv i världsklass, innevånare som är initiativrika och välutbildade, utvecklande mötesplatser, en miljö som håller i längden. För att uppnå detta så krävs bl.a. tillgång till en väl fungerande IT-infrastruktur som ger möjlighet för personer och företagare att kunna få tillgång till bredband eller mobilt bredband med snabb och robust överföringshastighet.

En väl fungerande IT-infrastruktur håller på att bli en förutsättning för att så många som möjligt ska kunna ta del av den grundläggande samhällsservicen. Digitaliseringen kommer även att kunna bidra med en effektivisering av det offentliga samt även ge en förbättrad samhällsservice och livskvalité för medborgarna i Mjölby kommun.

Kommunen ska stödja och verka för att skapa en IT-infrastruktur för smarta lösningar som förenklar människors vardag, för människor att vara kreativa tillsammans, för utveckling av affärsidéer oavsett plats och därmed för sysselsättning och tillväxt.

I visionen inryms att erbjuda medborgare tjänster som täcker medborgarens behov av kommunikation med sin kommun, utan att medborgaren själv behöver veta vilka kontaktvägar man behöver använda för att komma rätt.

IT-infrastrukturprogrammet skall stödja visionen.

3.4 Region Östergötlands mål

Regionens mål är i stort de samma som på nationell nivå. Skillnad mellan Regionens mål och Regeringens mål samt Mjölby kommun mål är att Regionen sätter ett ”ska” krav på att 95 % ska vara anslutna till ett bredbandsnät om minst 100 Mbit/s år 2025. Region Östergötlands strategi är likt den nationella strategin vilket innebär *att utbyggnaden av bredband i huvudsak är marknadsdriven*. Utbyggnad utförs till största del via investeringar som är kommersiellt lönsamma av privata nätbolag och kommunala stadsnät.

3.5 Mjölby kommun mål

För att förverkliga de 5 strategiska områden som antagits i visionen så är tillgång till en väl utbyggd IT-infrastruktur för bredband och stabila mobila tjänster en del av detta. Arbete med att utveckla e-tjänster inom kommunen pågår och Mjölby kommun kommer att arbeta vidare med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering. Arbetet kommer leda till att man kan effektivisera de interna arbetsprocesserna och med det förbättra servicen till kommunens medborgare.

IT-infrastruktur är en ”viktig” hörnsten i dagens samhälle och Mjölby kommun bör på ett aktivt sätt vara med och stödja utvecklingen och utbyggnaden av IT-infrastrukturen. ”En helt uppkopplad kommun” skapar förutsättningar för att bo och verka i hela kommunen, driva tillväxt och innovativ produktion.

Målet innebär att alla bör ha möjlighet till anslutning och målet är beroende av att det finns skäligen erbjudanden. Målet innebär att hushållen och företagen har fiber eller motsvarande i sin närhet som möjliggör att köpa anslutningar till ex. fibernät.

Mjölby kommun bör stödja utvecklingen så att:

- År 2025 ska minst 98 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 1 Gbit/s (1000Mbit/s)
- År 2025 ska minst 1,9 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 100 Mbit/s
- År 2025 ska 0,1 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 30 Mbit/.

- År 2023 bör alla ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet och där de normalt befinner sig.
- Alla offentliga verksamheter inom Mjölby kommun ska ha tillgång till fiberkommunikation med minst 1 Gbit/s år 2025.

En faktisk anslutning förutsätter efterfrågan och individens vilja samt möjlighet att investera.

4 Strategiska områden och aktiviteter

Regeringen ansvarar för att formulera nationella politiska mål om bredbandsutbyggnad, men det är utan tvivel så att Mjölby kommun har en nyckelroll för att målen ska kunna uppnås i vårt närområde.

Mjölby kommun bör därför försöka att på alla sätt stödja och hjälpa till så att de nationella målen kan uppnås. Mjölby kommun kan på olika sätt bidra till en snabb utbyggnad av bredbandsutbyggnad i kommunen, t.ex. genom att tillhandahålla mark för fiberinstallationer på lika villkor och till en rimlig ersättning för markinträng från privata aktörer.

Utgångspunkten är en marknadsdriven utbyggnad i samklang med det offentliga behov och ansvar för långsiktig hållbar tillgång till viktig IT-infrastruktur. Detta betyder en fortsatt marknadsstyrd utveckling med komplettering av offentliga insatser när så krävs.

Marknaden och det offentliga har en viktig roll och samverkan mellan parterna är viktigt. Mjölby kommun bör på ett aktivt sätt stödja de kommersiella marknadskrafterna så att inte de privata investeringarna förhindras och trängs ut p.g.a. tillgång till att använda kommunal mark mot en skälig ersättning för markinträng.

Region Östergötland anser att följande områden viktiga för regionen.

- Samverkan
- Samordning
- Användning
- Teknik och Robusthet
- Finansiering.

Ovan nämnda områden är också viktiga för att de nationella målen ska kunna uppnås.

Samverkan: Mellan regionen, länsstyrelsen och kommunerna som behövs i frågor av övergripande karaktär. Ex gemensamma projekt.

Samordning: Att bredband får en tydlig roll i bredbandsprocessen och digitaliseringsstrategin.

Användning: Att privata och offentliga aktörer har en vilja att ansluta sig till bredband. En hög anslutningsgrad är ofta den drivande faktorn att bredband byggs i våra områden.

Teknik och robusthet: Hög kapacitet som nyttjar flera tekniker och som används ex. till samhällsnyttiga tjänster ställer

Mjölby kommun ska:

- Mjölby kommun ska arbeta mot de nationella målen ”Sverige helt uppkopplat 2025”. Målet är att 90 % av alla hushåll och företag bör ha möjlighet om minst 100 Mbit/s år 2020. År 2025 bör 98 % av alla hushåll och företag ha tillgång till om minst 1Gbit/s, att 1,9 % bör ha tillgång till 100 Mbit/s, att 0,1 % bör ha tillgång till 30 Mbit/s år 2025. Alla bör ha tillgång till stabila mobila tjänster senast 2023.
- Mjölby kommun ska medverka till en god bredbandstillgång på landsbygden genom att i första hand stötta Byalagskonceptet. Marknaden får ansvara för att klara målen för en stor del av IT-infrastrukturbyggnaden i städer och större tätorter.
- Mjölby kommun ska i största möjliga mån följa planeringsarbetet enligt Boverkets elektroniska kommunikationer. Planeringen samordnas enligt Plan- och bygglagen.
- Mjölby kommun bör i det långsiktiga plane-arbetet ge alla aktörer på lika villkor och mot skälig avgift möjlighet till att använda kommunal mark för byggnation av infrastruktur ex. fibernät, master osv.
- Mjölby kommun ska stödja alla IT-infrastrukturprojekt i administrativa frågor gällande exempelvis byalagskoncept, stadsnät och regler för olika stödformer.
- Mjölby kommun bör upprätta ett förslag till finansieringsmodell som har till syfte att stötta och göra det möjligt för mindre byalagsprojekt att till en skälig kostnad få tillgång till infrastruktur.
- Kommunens uppdrag är att vara en stödjande part beträffande arbetet med utbyggnad av infrastruktur och att bevaka hur utbyggnad sker så att de nationella målsättningarna kan uppnås.
- Mjölby kommun ska kunna ta initiativ till att informera/intressera byalag, organisationer och enskilda individer på landsbygden om vilka möjligheter som finns för att söka medfinansiering av bredbandsprojekt.
- Mjölby kommun ska på ett aktivt sätt vara med och stödja aktiviteter som har till syfte att stödja en regional samverkan i IT-infrastrukturfrågor inom Östergötlands Län
- Mjölby kommun bör lägga in i fastighetsplaneringen att tillgodose så att kommunens egna fastigheter får möjlighet till åtkomst av Internet genom fiber.

Handlingsplan finns som bilaga i detta dokument.

5 Tillgång till Bredband i Mjölby kommun

Utgångspunkten är en marknadsdriven utbyggnad i samklang med det offentliga behov och ansvar för långsiktig hållbar tillgång till viktig infrastruktur.

I tabellen 5.1 visar dock att enbart marknadsdriven utbyggnad inte är tillräcklig för att uppnå målen som var uppsatta i IT-infrastrukturprogrammet 2016 – 2020.

Siffrorna visar att en fortsatt marknadsstyrd utveckling med komplettering av offentliga insatser kommer att krävas.

Mycket arbete återstår att göra för att uppnå målen till år 2025. (98 % tillgång till 1 Gbit/s) *Strategiska områden och aktiviteter finns specificerade i punkt 4.*

Tabellen nedan visar i dagsläget tillgången till Bredband inom Mjölby kommun.

Informationen är hämtad från PTS hemsida 2017-07-06. <http://bredbandskartan.pts.se/>

För senaste information besök PTS hemsida, Bredbandskartan.

5.1 Mjölby kommun

Areal: 543 km²

12 813 hush all, 2 266 arbetsställen

<u>Hastighet</u>	<u>Tillgång</u>	<u>Inom tätort eller småort</u>	<u>Utanför tätort och småort</u>
Saknar bredband	0%*	0%*	0%*
1 Mbit/s eller mer	100%*	100%*	100%*
3 Mbit/s eller mer	100%*	100%*	100%*
10 Mbit/s eller mer	100%*	100%*	100%*
30 Mbit/s eller mer	88%	94%	63%
100 Mbit/s eller mer	64%	71%	32%
<u>Teknik</u>			
Fiber	58%	63%	32%
Kabel-TV	27%	33%	0%*
xDSL	95%	97%	87%
VDSL	23%	27%	0%*
3G	100%*	100%*	100%*
4G (LTE)	100%*	100%*	100%*
Fast radio	0%*	0%*	1%

*Alla siffror i tabellen är avrundade. Det innebär att i ett område där 0% saknar bredband eller 100% har tillgång till en bredbandsteknik eller hastighet kan det finnas hushåll och företag som saknar bredband med den tekniken eller hastigheten.

I tabellen går också att utläsa att kommunen inte når upp till målet för 2015 som är att 40 % av kommuninnevånarna i glesbygd ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s.

6 Uppföljning och utvärdering

6.1 Uppföljning av målen

Kommunens vision och mål är ett uttryck för den inriktning som kommunen har för att så många innevånare ska kunna få tillgång till infrastruktur. Kommunens mål följer Regeringens vision och mål för bredbandsstrategi - 2025.

Till hjälp för att redovisa status på uppkopplingshastigheter och antal anslutningar % kan Bredbandskartan från PTS användas. Statistiken visar möjligheten att få tillgång till bredband inom kommunen. Granskar man siffrorna för 2017 så ser man tydligt att enbart marknadskrafterna inte räcker till. Komplettering av offentliga insatser krävs.

Regeringen samt kommunens vision och mål för att stödja etablering av infrastruktur utgör bara ”ett steg” för att kommunens innevånare ska få tillgång till ex. Bredband. Ansvar för att ansluta ex. en fastighet ligger på den enskilde slutanvändaren. Det är slutanvändaren som avgör ifall en anslutning ska ske till ett bredbandsnät eller inte. Det kan finnas fiber i närheten av fastigheten som ägaren kan ansluta sig till, men fastighetsägaren väljer att inte göra någon anslutning. Uppföljning 1 ggr/år bör utföras med statistik från PTS som visar hur läget ser ut och faktiskt anslutna till ett fibernät.

För att målen ska kunna vara mätbara och följas upp så måste det finnas en tydlig definition av vad som menas med att ”ha tillgång till”. Mjölby kommun tolkar det på följande sätt:

- År 2025 ska minst 98 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 1 Gbit/s (1000Mbit/s)
- År 2025 ska minst 1,9 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 100 Mbit/s
- År 2025 ska 0,1 % av hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med en hastighet av minst 30 Mbit/s.
- År 2023 bör alla ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet och där de normalt befinner sig.
- Alla offentliga verksamheter bör ha tillgång till fiberkommunikation med minst 1 Gbit/s år 2025.

För uppföljning av målen gällande fiberanslutningar används följande indikatorer:

- För lägenheter i flerfamiljshus krävs att fastigheten är fiberansluten, att ett fastighetsnät är byggt och att de boende har ett bredbandsuttag installerat i lägenheten.
- För enfamiljshus och företag på landsbygden krävs att det minst finns en fiberbrunn med ett rimligt/funktionellt avstånd som de själva kan gräva till. (PTS anger i sin Bredbandskartläggning 2009 att avståndet ska vara högst 50 m från fiberbrunn till fastighet.)
- För enfamiljshus och företag i tätorter krävs att det finns en tomslang vid tomtgränsen som de kan ansluta till.

7 Framtida behovsbild av IT-infrastruktur fast och mobil.

7.1 Användning och efterfrågan

Digitaliseringens möjligheter efterfrågan och användarnyttan.

Elektronisk kommunikation kommer att bli en grundråvara i alla sammanhang då branscher skapar fler produkter som använder infrastrukturen för kommunikation. Allt fler produkter kommunicerar med varandra idag eller till överordnade system. Idag kan bilen vara uppkopplad till ett överliggande system som erbjuder diverse tjänster.

Hämtat från Aftonbladet

I dag presenterades den nya tjänsten som låter dig koppla upp din bil mot nätet och få tillgång till wifi, information om hur bilen mår samt tjänster som bygger på din kör- och användardata.

Fabriksnya bilar inom de dyrare segmenten erbjuder redan i dag ibland nätuppkoppling, men med den nya tjänsten Telia Sense, som monteras i befintliga bilar, kan nästan vem som helst koppla upp sin bil. Tjänsten presenterades i dag inför branschföreträdare och media på en stor "Internet of Things"-konferens i Stockholm

Människor är idag anslutna via infrastrukturen för att ex. söka efter information, kunna utföra ärenden eller delta aktivt i nätverk, s.k. sociala medier.

E-hälsans möjligheter har till syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. Såväl patienter/brukare, anhöriga, landsting, kommuner och privata aktörer kommer att behöva en robust IT-infrastruktur med snabb överföringshastighet.

Inom E-hälsoområdet så ställer olika typer av e-hälsolösningar olika krav på tillförlitliga och säkra uppkopplingar, när så behövs. Tillgången till infrastruktur påverkar möjligheten till att kunna erbjuda e-hälsolösningar med snabb överföringskapacitet och god tillförlitlighet. Storsthlm har tagit fram en rapport, "E-hälsolösningars krav på uppkoppling", som är skriven för Storstockholms kommuner och Stockholms läns landsting och handlar om kravställning på uppkopplingar för e-hälsolösningar. Kravställningen som Storsthlm redovisar gäller nog inte bara för Storsthlm utan även för övriga delar av Sverige.

Inom Mjölby kommun pågår projekt inom bl.a. omsorgen med uppkopplade kameror inom hemtjänsten. Tjänsterna kan dock inte erbjudas till alla kommuninnevånare då infrastruktur saknas i vissa områden i kommunen.

Stöd & Omsorg byter ut trygghetstelefoner från vanliga telefoner som använder kopparnätet till mobila lösningar för att kunna erbjuda säkra lösningar i framtiden. Kraven på tillförlitlighet flyttas mer och mer från kopparnäten till mobila tjänster. Att Telia lägger ner 6 telestationer i Mjölby kommun under 2018 gör också att ett tekniskifte är ett måste.

Mjölby kommun arbetar även med att kunna erbjuda fler e-tjänster i framtiden. Arbetet kommer att pågå ett bra tag framöver för att kunna erbjuda ännu fler e-tjänster i framtiden till kommunens innevånare. <https://minasidor.mjolby.se/oversikt>

Inom kultur & fritid finns det e-tjänster som kan användas. Biblioteket erbjuder många e-tjänster till kommunens innevånare. <https://www.gotabiblioteken.se/web/mjolby/welcome>
Det meröppna biblioteket i Väderstad samt att boka kommunens fritidsanläggningar via ”nätet” är också ett exempel på vad som går att göra när tillgång till bredband eller mobil kommunikation.

Efterfrågan av digitala tjänster och applikationer kommer inte att minska utan tvärtom att öka med hög hastighet. Nya tjänster, applikationer och terminaler kommer att växa fram, vilket kommer att ställa krav på åtkomst till bredband eller mobila tjänster.

Regeringen tror att Video, Molntjänster, Skolan, Smarta städer, Stora datamängder, Sakernas internet, Hälsa och El kommer att växa i framtiden och kommer att ställa krav på hastighet och robusthet i fibernäten och i mobila tjänster.

7.2 Robusthet i infrastrukturen, informationssäkerhet

När antalet samtidigt uppkopplade enheter växer så kommer också kraven på robusthet och säkerheten i näten att öka. En robust infrastruktur är robust om den orkar motstå påfrestningar vid störningar. Marknadens aktörer har under ledning av PTS tagit fram en vägledning i hur robusta fibernät ska byggas för att få en grundläggande nivå av driftsäkerhet.

Dock är det inte bara säkerheten i fibernäten som måste beaktas utan även krav på hur informationen skickas, lagras och hur individen hanterar informationen.

Hämtat från MSB

Att hantera information säkert har blivit en angelägenhet för alla. Vi hanterar dagligen mängder med information och då oftast digitalt. Informationssäkerhet handlar till stor del om att bli medveten om hur man hanterar sin information på ett säkert sätt – särskilt om den är värdefull eller personlig. Oavsett om du hanterar information i papperform eller digitalt, är din egen informationssäkerhet beroende av ditt beteende. Ett första steg mot ett säkrare beteende är att skaffa sig kunskap om risker och om informationens värde.

8 Samordning

8.1 Nationell och regional nivå

Regeringen avser att ge Bredbandsforum i uppdrag att utifrån utvärdering av de regionala bredbandskoordinatorerna ge vägledning till kommunerna om hur de kan åstadkomma bredbandsutbyggnad på ett effektivt, samordnat och konkurrensneutralt sätt. Regeringen ser gärna ett samarbetet med SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) Regeringen strategi är att bredbandsutbyggnaden måste underlättas på flera sätt. Om tiden kan kortas ned i alla led från planering, bygganden, återställning och till skarp drift så skulle alla vinna på detta. Transparens och förutsägbarhet är nyckelord.

Tydliga regler är viktiga för de kommersiella aktörernas investeringsbeslut. I regionala och lokala bredbandstrategier är det fördelaktigt om ambitioner eller målsättningar för *fast* och *trådlöst* finns med så att båda teknikerna kan komplettera varandra för att erhålla ett stort täckningsområde.

Mjölby kommun deltar regelbundet i möten och forum som SKL arrangerar där programmet kan innehålla diskussioner om kommunernas roller i bredbandsutbyggnaden, betydelsen av kommunala stadsnätbolag, regionala bredbandskoordinatorer och hur de kan stödja kommunerna.

Mjölby kommun deltar också regelbundet i möten och forum som Region Östergötland arrangerar och där frågorna ligger på en mer regional nivå. Ex. Digital agenda för Östergötland, ny regional bredbandsstrategi för Östergötland, aktuellt läge för stöd för byggnation av infrastruktur.

Ska vi uppnå Regeringens vision – 2025 ”helt uppkopplat Sverige” så kräver det att alla krafter verkar och drar åt samma håll.

9 Kommunens organisation för IT-infrastrukturfrågor

Övergripande ansvar för IT-infrastrukturfrågor i kommunen har kommunfullmäktige som fattar beslut om ekonomiska förutsättningar och den strategiska inriktningen gällande IT-infrastrukturen.

Kommunstyrelsen avsätter resurser inom sitt verksamhetsområde med ansvar för att följa utvecklingen, hålla kontakt med boende och företag, byalag, myndigheter, andra kommuner, PTS, SKL, stadsnätstyreträdare och andra aktörer för att ytterst säkerställa att den inriktning som lagts fast verkställs. Det är kommunchef tillsammans med personal från KLK och tekniska kontoret som ansvarar för att IT-infrastrukturfrågor alltid finns på agendan.

10 Bilaga "Handlingsplan"

Aktivitet	Beskrivning	Period	Ansvarig
Behovsanalyser	Behovsanalyser avseende fortsatt utbyggnad	Vid behov	Kommunchef
IT-infrastrukturprogram	Uppdatera IT-infrastrukturprogram där prioriteringar och roller klagörs.	Klart under 2013	Kommunchef
IT-infrastrukturprogram	Periodisk uppdatering av befintligt program	Genomgång och vid behov uppdatering	Kommunchef
Samordning	Kommunen ska vara behjälplig med IT-infrastrukturfrågor och i den omfattning som behoven finns.	Kontinuerligt	Kommunchefen, Service och Teknikförvaltningen
Stödja byalag	Kommunen bör på ett aktivt sätt stödja byalag som avser anlägga nät.	Byalagsmodell bör finnas i varje kommun vid slutet av 2013.	Kommunchef Service och Teknikförvaltningen
Regional samverkan	Tillsammans med övriga parter samordna aktiviteter som pågår och kommande.	Kontinuerligt	Samtliga
Stödja Byalag	Stödja Byalag med kompletterande infrastruktur som ger lägre projektkostnader för Byalagen.	Kontinuerligt	Kommunchefen Service och Teknikförvaltningen
IT-infrastruktur	Att vid nyetablering av tomter eller industritomter säkerställa så att kanalisation för fiber finns framme vid tomtgräns	Kontinuerligt	Exploateringsingenjören
Finansieringsmodell	Att ta fram en finansieringsmodell som har syfte till att kunna stötta mindre projekt ekonomiskt	Förslag till finansieringsmodell under 2018.	Kommunchefen Service och Teknikförvaltningen

11 En slutbild

Hittade ”som lite kuriosa” en bild som visar hur det kan hänga ihop.

